

[Lone Dybkjær]

det radikale venstre ikke acceptere. Skal der på nuværende tidspunkt ofres mere på beredskabsundersøgelser, må det efter vor opfattelse gå fra andre atomkraftområder.

Til allersidst vil jeg godt anføre nogle mere principielle betragtninger om forholdet mellem eksperter og politikere, som jeg nok synes at hele det historiske forløb omkring Barsebäck giver anledning til, sådan som det også er beskrevet i professor Nathans kronik i Politiken i dag.

Jeg skal ikke totalt frasige politikerne ansvaret i denne sag. Alene formelt lader det sig ikke gøre, og reelt er det formentlig heller ikke rimeligt. På den anden side synes jeg også, det er klart, at man må undskylde de politikere, der har truffet de tidligere beslutninger – eller rettere undladt at protestere mod beslutninger, for det er jo det, der har været tale om – som værende uskyldige i den forstand, at de har ladet sig berolige af budskaber fra eksperterne. De har, som professor Nathan siger, næsten skullet være synske for at kunne orientere sig i tide.

Dette er noget fundamentalt, også fordi det stadig er højaktuelt i dansk politik. Det er i virkeligheden ganske forfærdeligt, hvis vi kommer i den situation – og jeg synes, vi er ved at nærme os den – hvor man som politiker må sige, at de udsagn, man får fra eksperter, kan man ikke umiddelbart stole på, dem er man nødt til at kontravurdere. Det er muligt, at vi skal erkende, at sådan er det, altså at eksperterne er præget af deres politiske opfattelser, og at deres ekspertudsagn eller de konklusioner, som de drager på basis af den viden, de har, er præget af deres politiske opfattelse.

Det er også tænkeligt, at vi skal drage den slutning, at eksperterne altid bliver præget af det miljø, de går i. Når der er tale om videnskabelige emner, som vi finder dem inden for atomkraft taget i bredeste forstand, vil der oven i købet på den ene eller den anden måde være tale om højt specialiserede og ret lukkede miljøer. Jeg tror, at meget omkring Risø ville have været anderledes, megen diskussion kunne have været anderledes, hvis Risø i tide havde erkendt, at det nu ikke er så let i et lukket ekspertmiljø at sikre sig, at man har al den viden, der skal til, når der trods alt er tale om så brede spørgsmål som energispørgsmålet, og fremfor alt måske ikke så let at vide i et sådant miljø, hvordan man

undgår den polarisering af debatten, som vi har fået her i landet.

Som sagt tror jeg, man skal acceptere den kendsgerning, men gør man det, er det afgørende vigtigt, at der kommer en demokratisk vurdering og kontrol og fremfor alt en meget åben diskussion omkring de planer, som eksperterne fremlægger. Kun ved en sådan åbenhed om faktisk næsten alle spørgsmål, også mere teknisk prægede oplysninger, kan vi regne med, at vi har et tilstrækkeligt grundlag, når den demokratiske beslutning skal træffes. Det er den lære, vi skal drage af det historiske forløb omkring dette spørgsmål.

Min konklusion omkring den aktuelle beredskabsplan for Barsebäck er for det første, at det ikke er muligt at etablere beredskabsplaner, der giver nogen rimelig sikkerhed for befolkningen. For det andet, at det radikale venstre ikke kan acceptere at leve med en så stor risiko, som Barsebäck indebærer. Og for det tredje, at vi derfor må opfordre regeringen til at optage kontakt med den svenske regering om afvikling af Barsebäck i løbet af 5 år. Vi kan acceptere en lidt længere periode, dersom en sænkning af effektniveauet giver en rimelig stor sænkning af risikoen for en ulykke eller konsekvenserne heraf.

Birgith Mogensen (CD):

Jeg takker for ministerens redegørelse, som i vidt omfang er udtryk for synspunkter, vi deler. Jeg kan derfor også lykønske miljøstyrelsen, som i samarbejde med andre myndigheder og institutioner har reorganiseret beredskabsplanen kontra større eller mindre uheld på Barsebäck-værket.

Et dansk-svensk samarbejde vil ustandselig være opmærksomt på at tilføre beredskabsplanen nye erfaringer og sikringsformer, som hen ad vejen vil tilflyde os fra lande, som har etableret kernekraftværker. Vore eksperter har draget erfaringer af mindre farlige kernekraftuheld globalt tænkt. Denne konklusion og udveksling af viden fortsætter i årene fremefter til gavn for hele verdens voksende energibehov, der nødvendigvis må suppleres med kernekraft.

Med de sikringsregler, som man indtil nu har etableret på internationalt plan, antager eksperter, at det værst tænkelige uheld, nemlig kernenedsmeltning med brud på reaktor-